

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/219/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316213542
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2316213542.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanej: N. T., nar. XX.XX.XXXX, adresa O. B. P. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Kolíkova & Partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Radvanská 21, IČO: 47 239 441, o zaplatenie 4.828,23 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 8Csp/36/2016-2010 zo dňa 22.10.2019 - vo vyhovujúcej časti výroku I. a vo výroku III. o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2.580,- Eur spolu s úrokom z omeškania 5,05% ročne od 1.2.2015 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, p o t v r d z u j e.

II. V časti o zaplatenie 344,- Eur s 5,05% úrokom z omeškania od 1.2.2015 do zaplatenia, rozsudok vo výroku I. m e n í t a k, že žalobu v tomto rozsahu z a m i e t a .

III. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho) v rozsahu 8,38 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 2924 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% od 1.2.2015 do zaplatenia všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V ostatnej časti súd žalobu zamietal.

III. Žalobca má voči žalovanej právo na náhradu trov konania vo výške 21,12%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Pri rozhodovaní súd vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania, že dňa 19.1.2012 bola medzi právnym predchodcom žalobcu, ktorý vystupoval ako veriteľ a žalovanou, ktorá vystupovala ako dlžníka uzavretá zmluva o pôžičke č. 8008708 na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 7.000,- Eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach po 260,- Eur mesačne po dobu 36 mesiacov. V zmluve je uvedené, že schválená výška pôžičky je 7.000,- Eur, celková suma pôžičky je 9.360,- Eur, že celkové náklady spotrebiteľa činia 2.360,- Eur. Termín konečnej splatnosti pôžičky je január 2015. Ročná úroková sadzba je 21,89 euro, PRMN je 21,89% a priemerná hodnota RPMN je 12,80%. Článok IV pod čiarou Zmluvy o pôžičke, článok VI,

článok X a XI predmetnej zmluvy sú absolútne nečitateľné. Taktiež nečitateľné sú „Podmienky k zmluve o poskytnutí pôžičky PQ-06“.

3. Na pojednávaní žalovaná uviedla, že jej bol poskytnutý úver vo výške 7.000,- Eur a že z tohto úveru vrátila 4.076,- Eur. Čo sa týka platenia žalovaná dňa 15.3.2012 zaplatila 520,- Eur, 23.4.2012 zaplatila 260,- Eur, 22.5.2012 zaplatila 260,- Eur, 3.7.2012 zaplatila 260,- Eur, 23.7.2012 zaplatila 260,- Eur, 6.9.2012 zaplatila 260,- Eur, 24.10.2012 zaplatila 260,- Eur, 31.10.2012 zaplatila 286,- Eur, 21.12.2012 zaplatila 260,- Eur, 1.2.2013 zaplatila 260,- Eur, 9.4.2013 zaplatila 260,- Eur, 27.6.2013 zaplatila 260,- Eur, 17.2.2014 zaplatila 90,- Eur, 10.7.2014 zaplatila 100,- Eur, 30.12.2014 zaplatila 15,- Eur, 15,- Eur zaplatila 17.2.2015, 26.2.2015. 16.3.2015, 23.4.2015, 15.5.2015, 26.6.2015, 20.7.2015, 31.8.2015. 30,- Eur žalovaná zaplatila dňa 16.10.2015, 11.1.2016, 7.3.2016, 22.4.2016, 20.5.2016, 1.6.2016. Dňa 24.2.2016 žalovaná zaplatila 45,- Eur. Žalovanej úhrady k mesiacu jún 2016 činili 3.965,- Eur.

4. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 26.6.2013 vyzval žalovanú na nedoplatok v splátkach vo výške 1.375,40 Eur, ktorý žiadal uhradiť obratom najneskôr však do 10 dní odo dňa doručenia upomienky. Žalovaná bola upozornená, že v prípade nesplnenia si povinnosti zmluva bude vypovedaná a bude sa požadovať úhrada celej istiny. Listom zo dňa 20.7.2013 označenom ako predžalobná upomienka právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že nevyužila možnosť splácať svoj záväzok a preto bola vyzvaná k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. V liste jej bolo oznámené, že istina je vo výške 6.055,40 Eur a má ju uhradiť obratom najneskôr do 3 dní od doručenia upomienky.

5. Súd prvej inštancie skonštatoval, že na základe vykonaného dokazovania bolo zistené a medzi sporovými stranami nie je sporné, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 7.000,- Eur a že z tohto úveru žalovaná vrátila 4.076,- Eur a jej dlh na istine predstavuje sumu 2.924,- Eur.

6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa hmotnoprávnych ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 4 ods. 3, § 9, § 11 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoSÚ), § 53 ods. 1, § 53b ods. 1, 4 písm. k), 5, § 101 a § 103, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

7. K námietke žalovanej, že bolo povinnosťou veriteľa informovať dlžníka o skutočnostiach uvedených v ustanovení § 4 ods. 1 písm. a) až t, zákona o spotrebiteľských úveroch, že žalovaná mala byť oboznámená o následkoch nesplácania úveru. Žalovaná však nebola oboznámená so všetkými zákonom vyžadovanými skutočnosťami. Súd prvej inštancie uviedol, že ochrana spotrebiteľa - dlžníka nie je absolútna, že sa predpokladá, že aj spotrebiteľ aspoň v minimálnom rozsahu pozná svoje práva a že jeho jediným cieľom nie je získať peniaze za hocikakú cenu. Žalovanej bola zmluva predložená a žalovaná túto zmluvu podpísala a kópiu zmluvy mala žalovaná k dispozícii. V prípade, že by žalovanej neboli jasné niektoré ustanovenia zmluvy tieto si mohla nechať pred podpisom zmluvy vysvetliť. Taktiež v priebehu splácania zmluvy sa mohla obrátiť na dodávateľa s tým, aby jej vysvetlil príslušné zmluvné dojednania. Taktiež na ochranu spotrebiteľa existuje mnoho združení na ktoré sa žalovaná mohla obrátiť a žiadať o odbornú pomoc. Predmetná zmluva odkazuje na Všeobecné obchodné podmienky, ktoré by mali bližšie určovať práva a povinnosti zmluvných strán. Tieto podmienky neboli žalovanej predložené a nebola s nimi oboznámená napriek tomu, že vyhlásila, že sa nimi oboznámila. Ustanovenia zmluvy týkajúce sa čl. VI, X, XI sú absolútne nečitateľné. Sú písané tak malým písmom, že sťažujú ich prečítanie a tým znemožňujú pochopenie ich obsahu. V rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co 195/2013 sa okrem iného uvádza, že zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmie byť vo výrazne menšej veľkosti ako ďalší text, nesmie byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Uvedená zásada poctivosti sa vzťahuje aj na aplikáciu obchodných podmienok.

8. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 320/2013 zo dňa 24.11.2015 podľa ktorého súdy správne a v súlade s ustanovením § 153 ods. 4 O.s.p. určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy, sú neprijateľné ako celok už zo samotného dôvodu, že z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť z takto písomným textom. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok,

ktorých neprijateľnosť správne určil prvostupňový súd. Tento názor podporuje aj § 16 novely nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

9. Všeobecné obchodné podmienky sa majú stať súčasťou zmluvy prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentná inkorporačná doložka je neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. Úroky z úveru a ostatné poplatky obsiahnuté v úverových podmienkach sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy (viď rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 6Co 135/2012, 21Co 28/2012, 20Co 133/2012). V danom prípade ide o netransparentnú inkorporačnú doložku.

10. Čo sa týka nejasnosti zmluvy ohľadne slovných spojení „Schválená výška pôžičky 7000 Euro“ a „Celková suma pôžičky 9.360,- Eur“ a tak toto súd prvej inštancie považoval za jasné a zrozumiteľné pre spotrebiteľa. V zmluve je uvedené, že celkové náklady spotrebiteľa sú 2.360,- Eur a keď k tejto sume pripočítame 7.000,- Eur dostaneme sumu 9.360,- Eur. V tejto časti je zmluva jasná a zrozumiteľná.

11. Žalovaná strana vo svojom odpore uvádza, že vzhľadom na neprijateľnosť VOP, neurčenie termínu splátok sa považuje zmluva - poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkový v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ Zákona o spotrebiteľských úveroch. Vo svojom záverečnom prednese advokát žalovanej strany uviedol, že zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom nakoľko nemá náležitosti stanovené zákonom, zmluva je neurčitá, nezrozumiteľná, odporujúca dobrým mravom. Súd je však toho názoru, že zmluva je určitá, nakoľko je tu jasne vymedzený predmet. Je tu jasne uvedené, že sa jedná o pôžičku, kto ju poskytuje, komu sa poskytuje a ako sa má vrátiť. Zmluva je tiež dostatočným spôsobom zrozumiteľná. To, že zmluva obsahuje niektoré neprijateľné podmienky tak ako boli v predchádzajúcich častiach rozvedené nespôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Jej neplatnosť nespôsobuje ani to, že niektoré časti zmluvy sú nečitateľné. Zákonodarca ako sankciu za neprijateľné podmienky alebo chýbajúce ustanovenia určil bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

12. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu tvrdil, že porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu, čo sa týka § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2012 je tak závažného charakteru, že je potrebné prihliadať na predmetnú zmluvu ako na neplatnú ako celok. Odôvodnené to bolo tým, že spotrebiteľ nebol oboznámený so zmluvou. Z týchto dôvodov došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného dňa 19.1.2012 a s prihliadnutím na to došlo k premlčaniu nároku dňa 19.1.2015 nakoľko sa jedná o trojročnú premlčaciu lehotu. Doručovanie zosplatenia úveru žalovaná strana vníma ako dôležitú otázku platnosti inkorporácie podmienok a Všeobecných obchodných podmienok do predmetnej zmluvy. Podľa žalovanej strany nebolo medzi predchodcom žalobcu a žalovanou dohodnuté, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie, niektorej zo splátok. Z tohto dôvodu listina nemohla spôsobiť predčasnú splatnosť všetkých splátok jednorázovo. K doručeniu listiny nebol predložený žiadny dôkaz. Žalovaná strana taktiež namietala výšku zákonných úrokov z omeškania čo do úrokovej sadzby z dôvodu uplatnenia obchodnoprávnej úrokovej sadzby, čo je v rozpore s § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Úrok z omeškania bol tiež namietaný čo do začiatku omeškania, keď žalovaný tvrdí, že ak by bol zmluva platná pôžička je splatná až mesiacom január 2015 čo znamená, že žalovaná sa dostala do omeškania najskôr až dňa 1.2.2015. Podľa čl. 12 bod 2.2 Všeobecných obchodných podmienok, keďže žalovaná strana si nespĺnila svoje zmluvné povinnosti bol žalobca - právny predchodca oprávnený zmluvu kedykoľvek vypovedať bez uvedenia dôvodu. Žalovaná bola vyzvaná listom zo dňa 26.6.2013 na jednorazovú úhradu dlžnej sumy v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Žalovaná resp. matka žalovanej písomnosť prevzala dňa 12.7.2013. O tejto skutočnosti svedčí fotokópia doručenky (č.l. 180 spisu).

13. Sudca súdu prvej inštancie za pomoci inej osoby rozlúštil text uvedený na zmluve obzvlášť malým písmom a zistil, že v zmluve je zakotvené, že dlžník podpisom zmluvy potvrdzuje, že bol oboznámený s obsahom zmluvy vrátane podmienok a Všeobecných obchodných podmienok. Tesne pod tým ako žalovaná deklarovala uvedené skutočnosti sa nachádza jej podpis. Okrem toho súd považuje žalovanú aspoň za priemernú spotrebiteľku, ktorá má aspoň priemernú finančnú gramotnosť. Usudzuje to z toho, že v čase podpisu zmluvy žalovaná bola podnikateľka a zrejme na živnosť pracovala u zahraničnej obchodnej spoločnosti. Samotná ekonomická kategória pôžičky sa používa desiatky storočí a u populácii nerobí problém vysvetliť si význam pôžičky. Súd bol toho názoru, že žalovaná vedela, že pôžičku treba splácať, čo do určitej doby aj činila. V spore bolo preukázané, že žalovaná sa oboznámila s listinou o

pôžičke a so všeobecnými obchodnými podmienkami čo potvrdila svojim podpisom. Opak tejto skutočnosti žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala.

14. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr so splatnosťou najbližšej splátky. V prípade omeškania so zaplatením niektorej zo splátok, komentované ustanovenie umožňuje veriteľovi pri splnení v zákone uvedených predpokladov žiadať zaplatenie celej pohľadávky naraz. Žiadosť veriteľa na zaplatenie celej splátky možno charakterizovať ako jednostranný adresný a hmotnoprávny úkon, čo znamená že v stanovenej lehote musí byť doručený dlžníkovi. Na plnenie predpokladu doručiť žiadosť o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti nasledujúcej pohľadávky bude vyplývať z obsahu dohody a splatnosti vyplývajúcej zo zmluvného dojednaní. Dohoda o strate výhody splátok musí vyplývať z obsahu pôvodnej dohody. Existenciu takejto dohody preukazuje veriteľ. Vo všeobecných obchodných podmienkach sa hovorí o tom, (čl. 12 bod 12.2), že ktorákoľvek zo zmluvných strán je oprávnená vypovedať zmluvu. V spore nebolo preukázané, že právny predchodca žalobcu by vypovedal zmluvu. Listina na čl. 5 má označenie ako predžalobná upomienka. Nemožno ju považovať za vypovedanie zmluvy alebo zosplatenie úveru keď sa na takom niečom sporové strany nedohodli. Žalobca tvrdil, že úver bol zosplatený. Zo strany súdu bol vyzvaný aby preukázal že zosplatenie úveru bolo doručené žalovanej. Žalobca súdu zaslal fotokópiu doručky, ktorú prevzala matka žalovanej a na ktorej je uvedený dátum 12.7.2013. toto však bola iba predžalobná upomienka, kde bola žalovaná vyzvaná na zaplatenie 1375,40 Eur. Čo činí nedoplatok na splátkach a v tejto listine bola upozornená na možnosť vypovedania zmluvy. Žalobca nepreukázal, že by listinu o zosplatení zo dňa 20.7.2013 doručil žalovanej. Z vyššie uvedeného možno jednoznačne konštatovať, že účinky zosplatenia nenastali z toho dôvodu, že neexistoval a medzi veriteľom a dlžníkom dohoda, ktorú má na mysli § 565 Občianskeho zákonníka. Okrem toho listina zo dňa 20.7.2013 žalovanej doručené nebola, teda zmluva zrušená nebola.

15. Žalovaná strana vznesla námietku premlčania.

16. S použitím § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie ustálil, že keďže nedošlo k zosplateniu úveru, nakoľko sa na tom veriteľ s dlžníkom nedohodli premlčujú sa jednotlivé splátky. Žaloba bola na súd podaná dňa 19.7.2016 a premlčujú sa nároky žalobcu spred 19.7.2013. Zo zmluvy nebolo možné zistiť, v ktorý deň sú jednotlivé mesačné splátky zročné. Jednotlivé mesačné splátky činili 260,- Eur a konečná splatnosť úveru daná poslednou splátkou bola v mesiaci január 2015. Nepremlčané sú nároky žalobcu za mesiace august 2013 až január 2015, čo je 18 mesiacov po 260,- Eur čo spolu činí 4.640,- Eur. Úhrady žalovanej po 19.7.2013 činili 685,- Eur, čo vyplýva z prehľadu platby uvedených v bode 11 rozsudku. Keď od sumy 4.640,- Eur odpočítame žalovanej platby 685,- Eur dostaneme sumu 3.955,- Eur. Žalobca si však uplatňuje sumu 2.924,- Eur, ktorú sumu ako nepremlčanú súd žalobcovi priznal.

17. Úver je bezúročný a bez poplatkov avšak žalobca má v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka právo na úrok z omeškania. Výška úrokov z omeškania stanovuje § 3 ods. 1 Nariadenie Vlády SR č. 87/1995 Z. z. v platnom znení. Súd určil omeškanie žalovanej od 1.2.2015, t.j. od prvého dňa nasledujúceho mesiaca po konečnej splatnosti úveru, kedy bola úroková sadzba 5,05%. Vzhľadom na to, že sa jedná o spotrebiteľskú vec, jedná sa o občianskoprávnu vec, je zákonné použiť úroky z omeškania podľa občianskeho práva, ktoré boli v čase vzniku omeškania vo výške 5,05%. Na základe toho v presahujúcej časti žaloba bola zamietnutá, keď že žalobca požadoval úrok vo výške 8,5%.

18. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania podľa § 255 ods. 2 CSP určil pomer úspechu a neúspechu sporových strán. Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel, teda v časti zaplatenia istiny vo výške 2.924,- Eur, čo predstavuje úspech žalobcu 60,56% a neúspech 39,44%, čo predstavuje úspech žalovaného. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaného vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 21,12% a preto vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

19. Proti tomuto rozsudku výslovne v rozsahu vyhovujúceho výroku I. a výroku III. o náhrade trov konania podala prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaná, pričom uplatnila odvolacie dôvody, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, že súd dospel na základe

vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a domáhala sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a zároveň žalovanej prizná náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100%.

20. V rámci nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) namietala:

a) Chýbajúci formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý spôsobuje neplatnosť zmluvy, čo v konečnom dôsledku znamená premlčanie žalovaného nároku. Táto skutočnosť podľa odvolateľka nebola medzi stranami sporná (§ 151 ods. 1 CSP). Preukázaniu splnenia spomenutej informačnej povinnosti žalobcom v konaní nedošlo, práve naopak odvolateľka poprela splnenie informačnej povinnosti žalobcom, čím došlo k presunu dôkazného bremena na žalobcu, ktorý toto dôkazné bremeno neunesol. Odvolateľka nemá možnosť preukázať neexistenciu určitej skutočnosti. Nakoľko zákon o spotrebiteľských úveroch nestanovuje pri nedodržaní informačnej povinnosti veriteľa sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkosti úveru, je potrebné tieto informačné povinnosti vnímať v úzkej súvislosti s pravidlom zakotveným v § 53 ods. 4 písm. a) OZ, čím dochádza k rozšíreniu neplatnosti zmluvných podmienok na celú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže podmienky zmluvy o pôžičke mala odvolateľka plniť napriek skutočnosti, že sa s týmito podmienkami nemala možnosť oboznámiť. Z uvedených dôvodov je potrebné prihliadať na predmetnú zmluvu ako neplatnú v celom rozsahu, čo spôsobilo na strane odvolateľky bezdôvodné obohatenie, s prijatím plnenia dňa 19.1.2012 a tak v zmysle objektívnej trojročnej premlčacej lehoty došlo k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku dňa 20.1.2015, keďže žaloba bola podaná až dňa 19.7.2016, odvolateľka namietala premlčanie v celom rozsahu, na čo súd prvej inštancie neprihliadol, resp. nesprávne právne posúdil.

b) Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil platnosť zmluvy s ohľadom a dobré mravy napriek zistenej nečitateľnosti zmluvy o pôžičke, čo v konečnom dôsledku znamená premlčanie žalovaného nároku. Odvolateľka si je vedomá, že odvolací súd vo svojom uznesení konštatoval, že podľa jeho názoru písomný text zmluvy je pre priemerného bežného spotrebiteľa čitateľný, avšak predpokladom takéhoto konštatovania bolo vykonanie dôkazu, ktoré v odvolacom konaní nebolo uskutočnené, inak by bola odvolateľka ukrátená na svojich právach. Naopak vykonanie dôkazu vykonal súd, ktorý konštatoval nečitateľnosť niektorých ustanovení zmluvy. Na druhej strane súd prvej inštancie uviedol, že neplatnosť zmluvy nespôsobuje ani to, že niektoré časti zmluvy sú nečitateľné. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na fakt, že písmo v čl. VI., X. a XI., ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil ako nečitateľné, je v rovnakej veľkosti ako písmo v článkoch zmluvy, ktoré obsahujú podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke. V tomto ohľade sa javí konštatovanie súdu prvej inštancie, že pre neplatnosť zmluvy nie je spôsobená nečitateľnosťou niektorých častí zmluvy ako arbitrárne. Súd správne zvolený a správne interpretovaný právnu normu týkajúcu sa neplatnosti zmluvy z dôvodu rozporu s dobrými mravmi pre nečitateľnosť (§ 39 OZ) nesprávne aplikoval.

c) Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil premlčanie žalovaného nároku s ohľadom na zosplatnenie pôžičky dňa 11.7.2013. Odvolateľka pochybenie súdu vníma aj v tom, že súd nereflektoval jej námietku premlčania. V predžalobnej upomienke zo dňa 26.6.2013 žalobca zakotvil nejasné ustanovenia, ktoré pripúšťajú rôzny výklad, žiada uhradiť nedoplatok obratom a zároveň do 10 dní od doručenia upomienky. Napriek týmto nejednoznačným formuláciám súd prvej inštancie nepostupoval v zmysle § 54 ods. 2 OZ podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, ale naopak aplikoval pre spotrebiteľa menej priaznivý výklad a to taký, že k zosplatneniu pôžičky nedošlo, pričom z tohto dôvodu ani nie je premlčaný žalovaný nárok. Súd na tento hmotnoprávny úkon neaplikoval právnu normu týkajúcu sa doručovania hmotnoprávnych úkonov podľa § 45 ods. 1 OZ. Nezohľadnil ani judikát NS SR sp. zn. 4Obdo 73/2016 podľa ktorého ak bola výpoveď zmluvy doručovaná poštou, pre začatie plynutia výpovednej lehoty je rozhodujúci deň, kedy bolo oznámenie o uložení doručovanej zásielky na pošte vhodené do poštovej schránky adresáta, bez ohľadu na to, kedy si adresát uloženie zásielky na pošte vyzdvihol. Súd prvej inštancie mal s prihliadnutím na uvedené dospieť k záveru (ak mal za to, že zmluvné podmienky v predmetnej zmluve sú čitateľné), že inkorporácia VOP bola transparentná - platná, dňa 8.7.2013 bol doručený list právneho predchodcu žalobcu zo dňa 26.6.2013 predžalobná upomienka, dňa 9.7.2013 bola odvolateľka povinná plniť sumu v omeškaní, dňa 10.7.2013 došlo k vypovedaniu predmetnej zmluvy a teda k splatnosti celého zvyšku nároku v sume 2.580,- Eur, dňa 11.7.2016 došlo k premlčaniu, keďže žaloba bola podaná na súd dňa 19.7.2016.

d) Súd prvej inštancie nesprávne posúdil premlčanie niektorých splátok v celkovej hodnote 344,- Eur. S odkazom na ods. 37 odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolateľka namieta, že z odôvodnenia

nie je zrejmé, prečo súd postupoval smerom od najneskoršie zročných súm splátok. Keby sa vychádzalo z výšky mesačných splátok 260,- Eur za celé obdobie trvania zmluvy, tak celková zaplatená suma by predstavovala 9.360,- Eur, teda sumu istiny 7.000,- Eur vrátane úrokov 2.360,- Eur. Bezpoplatkovosť a bezúročnosť pôžičky skraca dobu splácania, keďže ide o sumu nižšiu, ktorá sa splátkami 260,- Eur mesačne spláca. Suma istiny 7.000,- Eur tak je splatená už celkovým počtom 27 splátok. Pokiaľ prvá splátka bola splatná vo februári 2012, ako prvý mesiac nasledujúci po podpise predmetnej zmluvy, tak posledná splátka vo výške 240,-Eur bola splatná v apríli 2014. Je preto chybný záver súdu prvej inštancie o tom, že za mesiace august 2013 až január 2015 spolu činia splátka 4.640,- Eur. Odvolateľka poukázala na prehľad úhrad predložených na pojednávaní dňa 24.9.2019, z ktorého vyplýva, že suma 84,- Eur bola premičaná najneskôr v máji 2016 a suma 260,- Eur v júni 2016, pretože žaloba bola podaná na súd dňa 10.7.2016. Odvolateľka je preto názoru, že súd prvej inštancie pochybil, pretože neaplikoval príslušné ustanovenia týkajúce sa premičania nároku žalobcu vo výške 344,- Eur.

21. V ďalšej časti odvolania žalovaná odôvodnila uplatnený odvolací dôvod, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP).

a) K doručeniu predžalobnej upomienky došlo už dňom 8.7.2013 a nie až 12.7.2013. Predžalobná upomienka mala byť podľa doručky dňa 8.7.2013 uložená na pošte a dňa 12.7.2013 mala byť vydaná matke odvolateľky. Dňom 8.7.2013 tak začala plynúť lehota na prevzatie zásielky na pošte, teda už dňa 8.7.2013 mala žalovaná objektívnu možnosť oboznámiť sa s jej obsahom, a preto v súlade s teóriou doručovania hmotnoprávných úkonov nemohol byť tento list doručený žalovanej iného dňa než 8.7.2013. Súd tak chybné vyhodnotil vykonaný dôkaz - doručky k žalobnej upomienke.

b) Z obsahu predžalobnej upomienky vyplýva, že právny predchodca žalobcu vyzval odvolateľku na úhradu dlžnej sumy obratom. Súd neuvádza v akej lehote bola odvolateľka vyzvaná na plnenie dlžnej sumy. Slovo obratom znamená vrátiť ihneď po prijatí zásielky. Význam spomenutého slova je v súlade s § 563 OZ na druhý deň po prijatí zásielky. S ohľadom na § 54 ods. 2 OZ tak ide o nejednoznačné určenie termínu splatnosti na jednej strane v dňoch od doručenia a na druhej dňom nasledujúcim po doručení zásielky. Súdom prvej inštancie tak došlo k chybnému vyhodnoteniu vykonaného dôkazu - predžalobnej upomienky.

c) Z obsahu predžalobnej upomienky vyplýva, že pôžička bola zosplatená. Podľa odvolateľky obsah predžalobnej upomienky s textom „Upozorňujeme Vás, že nezaplacením dlžných splátok v stanovenej lehote bude zmluva č. 8008708 vypovedaná, budeme požadovať úhradu celej istiny s príslušenstvom jednorazovo“ značí, že ide o odkladaciu podmienku právneho úkonu zosplatenia pôžičky a účinky zosplatenia pôžičky nastanú len v prípade, ak dôjde k naplneniu odkladacej podmienky, ktorej obsahom je nezaplatenie dlžnej sumy do stanovenej dátumu. V tejto súvislosti opätovne poukázal na výkladové pravidlo spotrebiteľských zmlúv v § 54 ods. 2 OZ. Z obsahu tohto právneho úkonu nevyplýva, že bude odvolateľke zaslaná osobitná listina, teda aj ohľadom skutočnosti, či bude nezaplacením dlžných splátok pôžička zosplatená alebo nie existujú pochybnosti. S prihliadnutím na doručenie tohto hmotnoprávneho úkonu dňa 8.7.2013, keď mala odvolateľka plniť dňa 9.7.2013, je zrejmé, že pre odvolateľku ako spotrebiteľku je priaznivejší výklad ten, že inkorporácia VOP bola transparentná, a preto platná. Právny predchodca žalobcu a odvolateľka platne dohodla možnosť zosplatenia v zmysle § 565 OZ, a k zosplateniu zvyšného dlhu došlo už dňa 10.7.2013, pretože v takom prípade je nárok žalobcu premičaný 11.7.2016, keď žaloba bola podaná 19.7.2016. Z uvedeného odvolateľka vyvodila, že súd pochybil, keď chybné vyhodnotil obsah vykonaného dôkazu predžalobnej upomienky v neprospech odvolateľky ako spotrebiteľky.

22. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces odvolateľka uviedla, že súd porušil právo žalovanej na spravodlivý proces nedostatočným odôvodnením napádaného rozsudku, ktoré je nejasné a zrozumiteľné. Súd prvej inštancie po zhrnutí chronológie súdneho konania, zhrnutí dokazovania kopíruje obsah Zákona o spotrebiteľských úveroch a následne bez vzájomných logických súvislostí a v niektorých ohľadoch vzájomne protirečiacimi závermi odôvodňuje priznaný nárok. V ods. 24. až 37. rozsudku súd uvádza tvrdenia, z ktorých nie je zrejmé, či ide o parafrázu alebo citáciu judikatúry alebo vlastné úvahy súdu (ods. 27. - 28. rozsudku) Napokon sa súd nevysporiadal s podstatnými argumentami pre posúdenie nároku žalobcu a ktoré namietala v konaní odvolateľka. V tejto súvislosti odkázala na citované štáty z rozhodnutia Ústavného súdu II. ÚS 383/06, II. ÚS 85/06, rozhodnutie ESLP vo veci Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998), NS SR sp. zn. 2 Cdo 238/08.

23. Žalobca odvolanie nepodal, k doručenému odvolaniu žalovanej sa písomne nevyjadril.

24. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je sčasti vo vzťahu k sume 344,- Eur s príslušenstvom dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť (§ 388 CSP).

25. Keďže žiadna zo strán nepodala odvolanie proti zamietajúcemu výroku II., táto časť rozsudku sa stala právoplatnou a nepodliehala prieskumu odvolacieho súdu. Predmetom odvolacieho prieskumu bola vyhovujúca časť rozsudku vo výroku I. ako i rozhodnutie o náhrade trov konania obsiahnuté vo výroku III. preskúmaného rozsudku. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu bolo potom vychádzajúc z odvolacích dôvodov uplatnených žalovanou posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru o potrebe vyhovieť žalobe v rozsahu 2.924,- Eur istiny spolu s príslušenstvom a posúdiť tiež i odôvodnenie preskúmaného rozsudku v napadnutom rozsahu zodpovedá zákonným požiadavkám na odôvodnenie rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) a či prípadným nedostatočným odôvodnením rozhodnutia došlo k znemožneniu žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Ako prvý odvolací dôvod odvolateľ uplatnil nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP vo vzťahu k chýbajúcemu formuláru pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, čo má spôsobiť neplatnosť zmluvy a v konečnom dôsledku premlčanie žalovaného nároku. Žalovaná pritom namietala, že jej právnym predchodcom žalobcu neboli poskytnuté informácie zákonom predpokladanej forme prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná.

A) Chýbajúci formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere

27. Ust. § 4 ZoSÚ ukladá veriteľovi povinnosť v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy poskytnúť spotrebiteľovi široký okruh informácií zákonom predpísanou formou prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskej zmluve podľa prílohy citovaného zákona v listinnej podobe. V danom prípade žalovaná poprela, že by jej žalobca poskytol uvedenou formou predpísané informácie a žalobca opak nepreukázal, keď predmetný formulár ako listinný dôkaz do spisu nedoložil. Splnenie povinností žalobcom ako veriteľom v zmysle citovaného § 4 ZoSÚ preto v konaní preukázané nebolo. Zákon o spotrebiteľských úveroch ale s nespĺnením uvedenej povinnosti veriteľa nespája žiadnu sankciu, nevyvodzuje z nespĺnenia danej povinnosti žiaden následok. Zmluvné podmienky sa v zmysle cit. § 53 OZ stávajú neprijateľnými a v dôsledku toho neplatnými podľa ods. 4 písm. a) len vtedy, ak ide o ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Nemožnosť spotrebiteľa oboznámiť sa s ustanoveniami spotrebiteľskej zmluvy pred jej uzavretím nie je možné vyvodiť iba z toho, že veriteľ si nespĺnil povinnosť v zmysle cit. § 4 ZoSÚ. Spotrebiteľ sa totiž má možnosť oboznámiť so zmluvnými podmienkami resp. ustanoveniami zmluvy priamo z jej textu pred jej podpisom. V danom prípade v bode XI. - Vyhlásenie zmluvných strán, v závere predmetnej zmluvy o pôžičke tesne nad podpismi zmluvných strán, zmluvné strany, teda aj žalovaná, vyhlásili, že si zmluvu vrátane jej súčastí prečítali, že bola uzatvorená slobodne, vážne a po vzájomnom prerokovaní, je výrazom ich vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz týchto skutočností pripájajú svoje podpisy. Žalovaná opak, teda že nemala možnosť pred podpisom zmluvy sa oboznámiť s jej obsahom, v konaní ani netvrdila. Vzhľadom na uvedené nebolo možné prijať záver, že nespĺnenie si povinností veriteľa

podľa § 4 ZoSÚ a teda neposkytnutie spotrebiteľovi zákonom predpísané informácie prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, samo osebe zakladá neprijateľnosť zmluvných podmienok obsiahnutých v spotrebiteľskej zmluve, v podstate sa prekrývajúcej s rozsahom informácií podľa § 4 ods. 1 písm. a) až t) ZoSÚ, v zmysle § 53 ods. 4 písm. a) OZ s následkom neplatnosti, podľa ods. 5 tohto ustanovenia. Tento odvolací dôvod žalovanej teda neobstoí.

B) Nečitateľnosť zmluvy o pôžičke

28. V tejto súvislosti je potrebné prisvedčiť odvolateľke, že odôvodnenie preskúmaného rozsudku v otázke nečitateľnosti textu zmluvy o pôžičke je vnútorne rozporné. Napriek tomu súd prvej inštancie prijal záver, že predmetná spotrebiteľská zmluva nie je pre malú veľkosť písma neplatnou, z ktorého záveru následne aj vychádzal. Nenáležitý text ods. 26. a 27. odôvodnenia preskúmaného rozsudku, zrejme z nepozornosti, bol do odôvodnenia preskúmaného rozsudku prekopírovaný z predchádzajúceho zrušeného rozsudku (ods. 14. a 15.).

29. Odvolací súd sa pridriiava svojho stanoviska vysloveného v predchádzajúcom rozsudku, že z kópie predmetnej zmluvy založenej v spise je zrejme, že jej predtlačený text je písaný malým písmom o výške cca 1 mm, avšak dopisované údaje o spotrebiteľovi a jeho pomeroch, ako aj podstatné údaje zmluvy, najmä o predmete, splátke, splatnosti, ročnej úrokovej sadzby, RPMN, či priemernej RPMN, sú dopísané ručne, väčším písmom (cca 3 - 4 mm). V predtlačnom texte je použitá veľkosť písma štandardne a hromadne používaná v obdobných dokumentoch. Źiadna z členiek odvolacieho senátu pritom nemala problém celý text zmluvy (vrátane častí VI. 10.11.) bez problémov prečítať za pomoci svojich dioptrických okuliarov. Dokonca jedna z členiek senátu, napriek tomu, že používa dioptrické okuliare na čítanie, celý text zmluvy dokázala prečítať aj bez nich. Odvolací súd preto uzatvára, že hoci časť textu predmetnej spotrebiteľskej zmluvy je písaná veľmi malým písmom, pre bežného priemerného spotrebiteľa, v prípade zrakovej vady za použitia dioptrickej pomôcky, je čitateľný.

30. V zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami, ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

31. Odvolací súd je toho názoru, že vzhľadom na popísanú formu písomného vyhotovenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, v nej použitá veľkosť písma sama o sebe nemôže založiť rozpor s dobrými mravmi v zmysle citovaného § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z.. Konanie žalobcu vo vzťahu k použitej veľkosti daného písma bolo v rozhodnom období bežné, nediskriminuje žalovanú, nevybočuje z pravidiel morálky uznávanej pri poskytovaní danej služby a za daných okolností nemôže privodiť ani ujmu žalovanému spotrebiteľovi, pričom nevyužíva ani omyl, lesť, vyhrážku, či nerovnosť zmluvných strán ani porušovanie zmluvnej slobody. Odvolací súd preto uzatvára, že veľkosť písma, ktorá bola použitá v písomnom vyhotovení predmetnej spotrebiteľskej zmluvy nezakladá jej rozpor s dobrými mravmi a nespôsobuje preto jej absolútnu neplatnosť. Odvolací súd sa tak stotožnil so záverom súdu prvej inštancie obsiahnutým v preskúmanom rozsudku.

32. V zmysle § 204 CSP, dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej opis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina, alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

33. Podľa obsahu spisu, zápisníc z pojednávania, dôkaz listinou - predmetnou zmluvou o pôžičke bol v danom prípade vykonaný v zmysle citovaného ustanovenia v znení za bodkočiarkou, keďže odpis listiny bol žalovanej doručený a listina resp. jej obsah ňou neboli spochybnené. Pri posudzovaní otázky, či text predmetnej zmluvy je alebo nie je čitateľný, sa pritom nejedná o vykonanie dôkazu v zmysle cit. ust. § 204 CSP, ale ide o vnútorné sensorické vyhodnotenie čitateľnosti textu čitateľom. Nebolo preto potrebným, aby odvolací súd za účelom tohto sensorického zistenia nariaďoval odvolacie pojednávanie v zmysle odvolateľkou poukázaného ust. § 384 CSP. Takýto postup by bol aj v hrubom rozpore so zásadou hospodárnosti sporového konania zakotvenou v čl. 17 základných princípov CSP.

C) Premlčanie s ohľadom na zosplatenie pôžičky dňa 11.7.2013

34. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania žalobca predžalobnou upomienkou zo dňa 26.6.2013 (č.l. 181) vyzval žalovanú aby nedoplatok na splátkach vo výške 1.375,40 Eur uhradila obratom na označený účet, najneskôr však do 10 dní od doručenia upomienky. Zároveň v liste žalovanú upozornil, že nezaplatením dlžných splátok v stanovenom termíne, bude predmetná zmluva vypovedaná a bude požadovať úhradu celej istiny z príslušenstvom jednorazovo. Podľa pripojenej doručky predmetná upomienka bola žalovanej doručená doporučené do rúk jej matky dňa 12.7.2013.

35. Následne žalobca vyhotovil predžalobnú upomienku zo dňa 20.7.2013 (č.l. 5), ktorou žalovanú vyzval k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo s tým, že celkovú istinu vo výške 6.055,40 Eur má uhradiť obratom, najneskôr však do troch dní od doručenia upomienky na označený účet. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že táto predžalobná upomienka bola žalovanej doručovaná resp. doručená.

36. Podľa bodu 12.2. všeobecných obchodných podmienok vyhlásených v predmetnej zmluve za jej neoddeliteľnú súčasť, klient ako aj spoločnosť je oprávnená zmluvu kedykoľvek vypovedať bez uvedenia dôvodu tak, ako to ustálil aj súd prvej inštancie. Zo žiadneho textu predmetnej zmluvy, ani jej súčastí nevyplýva dohoda strán v zmysle § 565 OZ, podľa ktorej ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Pre absenciu takejto dohody by tzv. zosplatenie úveru pre rozpor so zákonom bolo i absolútne neplatné (§ 39 OZ).

37. Keďže doručenou výzvou - predžalobnou upomienkou zo dňa 26.6.2013 bola žalovaná právnym predchodcom žalobcu vyzvaná iba na úhradu nedoplatku na dosiaľ splatných splátkach, nielen podľa formy ale ani podľa obsahu, touto listinou nedošlo k zosplateniu žalovaného dluhu v zmysle § 565 OZ. Odvolací súd nevidí rozpor v texte predmetnej upomienky, na ktorý s prepiatym formalizmom poukazuje odvolateľka, ktorý má spočívať v tom, že sa žiada označenú sumu uhradiť obratom a zároveň do 10 dní, keďže odvolateľka opomína, že v texte je výzva na úhradu predmetnej sumy obratom, najneskôr však do 10 dní od doručenia upomienky, ako hraničná lehota.

38. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd zhodne s prvoinštančným uzatvára, že v danom prípade nebolo preukázané účinné zosplatenie predmetného úveru v súlade s ust. § 565 OZ. Vzhľadom na to sú potom aj irelevantné ust. § 45 ods. 1 OZ o doručovaní v spojení so závermi NS SR vo veci sp. zn. 4Obdo/73/2016, na ktoré odvolateľka v podanom odvolaní poukazuje.

D) Ne/premlčanie niektorých splátok v sume 344,- Eur

39. Súd prvej inštancie sa otázkou premlčania uplatneného nároku vysporiadal v ods. 37 preskúmaného rozsudku, pričom uzavrel, že vzhľadom na to, že žaloba na súd bola podaná dňa 19.7.2016, premlčujú sa všetky nároky spred 19.7.2013, pričom jednotlivé mesačné splátky činili 260,- Eur a posledná splátka bola splatná v januári 2015. Za nepremičané tak považoval nároky žalobcu od augusta 2013 do januára 2015, t.j. 18 mesiacov po 260,- Eur, čo činí 4.640,- Eur. Od tejto sumy potom odpočítal úhrady žalovanej po 19.7.2013 v sume 685,- Eur a dostal sumu 3.955,- Eur. Následne žalobcovi priznal ním uplatňovanú sumu 2.924,- Eur.

40. Žalovaná v podanom odvolaní namietala nesprávnosť týchto záverov súdu prvej inštancie s tým, že súd nemal postupovať od najneskoršie zročných súm. Ak sa vychádza z výšky mesačných splátok 260,- Eur, pritom sa zohľadní bezpoplatkovosť a bezúročnosť pôžičky, zaplatenie celej istiny v sume 7.000,- Eur skracuje dobu splácania. 7.000,- Eur tak je splatených celkovým počtom 27 mesačných splátok s tým, že ak prvá bola splatná vo februári 2012, tak posledná vo výške 240,- Eur v apríli 2014. Odvolateľka je preto názoru, že súd prvej inštancie pochybil, pretože neaplikoval príslušné ustanovenia týkajúce sa premlčania nároku žalobcu vo výške 344,- Eur.

41. V danom prípade späťvzatím žaloby v časti presahujúcej istinu úveru, žalobca uznal bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, takže túto skutočnosť tvrdenú žalovanou nebolo možné v konaní považovať za spornú (§ 151 CSP). V takom prípade dohodnutými splátkami po 260,- Eur

mesačne s počiatkom od 20.2.2013 bola žalovanou uhrádzaná iba istina. Bolo teda nesporné, že dĺžka splácania predmetného úveru sa tým priamo úmerne skrátila. V danom prípade je preto nevyhnutné celú dohodnutú výšku splátky považovať v celom rozsahu za splátku istiny. Spotrebiteľ je povinný uhrádzať dojednané splátky v dohodnutých lehotách splatnosti, avšak nakoľko je povinný uhradiť iba istinu, je povinný uhrádzať splátky len do doby, kedy dosiahnu poskytnutú peňažnú sumu, čím sa skracaie konečná splatnosť úveru.

42. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, v danom prípade žalovaná bola povinná uhradiť celkovú sumu istiny 7.000,- Eur v splátkach po 260,- Eur mesačne a prvú splátku do 20.2.2012, iba mal byť celý tento dlh uhradený v 27 splátkach, pričom 26 splátok bolo po 260,- Eur, t.j. 6.760,- Eur a 27. splátka v sume 240,- Eur. Posledná 27. splátka tak bola splatná 20.4.2014. Keďže žaloba na súd bola podaná dňa 19.7.2016, vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote, ako to správne uzavrel súd prvej inštancie v preskúmanom uznesení s použitím ust. § 101 a § 103 OZ, boli premlčané všetky splátky spred 19.7.2013 a nepremlčané splátky od júla 2013 do apríla 2014, čo predstavuje 6 splátok za rok 2013 po 260,- Eur, t.j. 1.560,- Eur, tri splátky za rok 2014 po 260,- Eur, t.j. 780,- Eur a štvrtá splátka za rok 2014 v sume 240,- Eur, t.j. za rok 2014 spolu 1.020,- Eur a za obe uvedené obdobia spolu 2.580,- Eur, vo zvyšku bol nárok na istine premlčaný. Súd prvej inštancie teda žalobcovi nesprávne priznal premlčanú časť istiny v rozsahu 344,- Eur aj s príslušenstvom. Žalobca mal nárok na nepremlchanú istinu iba v rozsahu 2.580,- Eur. Žalovaná preto správne v podanom odvolaní namietala, že súd prvej inštancie v tomto smere vec nesprávne právne posúdil, čím bol daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP vo vzťahu k posúdeniu rozsahu premlčania žalobcom uplatnenej pohľadávky.

E) K dátumu doručenia predžalobnej upomienky zo dňa 26.6.2013

43. Vzhľadom na to, že odvolací súd vyššie pod písm. c) uzavrel, že obsahom predžalobnej upomienky zo dňa 26.6.2013 nie je vypovedanie zmluvy, resp. jej zosplatenie, a teda predmetná upomienka nemohla mať za následok zosplatenie predmetného úveru, je potom irelevantné a v rozpore so zásadou hospodárnosti (čl. 17 Základných princípov CSP) riešiť k akému dátumu bude posudzované jej prevzatie, teda či k 8.7.2013, kedy bola podľa doručienky táto zásielka uložená alebo až ku dňu 12.7.2013, kedy bola fakticky prevzatá matkou žalovanej.

F) K termínu plnenia podľa predžalobnej upomienky zo dňa 26.6.2013

44. Ako odvolací súd už uviedol vyššie, podľa neho je formulácia termínu na zaplatenie pohľadávky uvedená v predžalobnej upomienke zo dňa 26.6.2013 jednoznačná, nevyvolávajúca pochybnosti i keď v nej nie je jednoznačne uvedený dátum, konkrétny deň, do ktorého má byť uhradená, čo by ale ani nebolo dobre možné, keďže pisateľ nemohol vedieť, v ktorý deň dôjde k skutočnému doručeniu predmetnej zásielky. Odvolací súd nevidí nič nezrozumiteľné, nejednoznačné, ani nejasné na formulovaní termínu splatnosti spôsobom „...obratom, najneskôr však do 10 dní odo dňa doručenia upomienky“.

G) K ne/zosplateniu pôžičky na základe predžalobnej upomienky zo dňa 26.6.2013

45. Žalovaná tiež namieta, že formulácia obsiahnutá v predžalobnej upomienke zo dňa 26.6.2013 v znení „Upozorňujeme Vás, že nezaplatením dlžných splátok v stanovenom termíne bude zmluva č. 8008708 vypovedaná a budeme požadovať úhradu celej istiny s príslušenstvom jednorazovo!“. Podľa odvolateľky citovaná časť značí, že ide o odkladaciu podmienku právneho úkonu zosplatenia pôžičky, ktoré nastanú, keď nebude zaplatený dlh do stanoveného dátumu.

46. Odvolací súd sa s týmto názorom odvolateľky nestotožňuje. Predmetná listina je jednoznačne označená ako predžalobná upomienka. V citovanej vete je žalovaná ako dlžníčka iba informovaná o tom, že v prípade ak nezaplatí dlžné splátky v stanovenom termíne potom bude predmetná zmluva vypovedaná a veriteľ bude požadovať úhradu celého dlhu jednorazovo. Predmetná listina v žiadnom prípade podľa jej obsahu neobsahuje právny úkon, ktorým by bola predmetná zmluva vypovedaná resp. zosplatená, ktorého účinky by boli iba viazané na odkladaciu podmienku a to nezaplatenie uvedeného dlhu v stanovenej lehote. Podľa obsahu predmetného úkonu žalovaná bola iba upozornená na budúcu možnosť vypovedania predmetnej zmluvy, k čomu by musel pristúpiť následný a konkrétny právny úkon, obsahom ktorého by bolo vypovedanie zmluvy. V konaní pritom nebolo preukázané, že k takémuto právnomu úkonu v danom prípade došlo. K výkladu obsahu predmetnej predžalobnej upomienky podľa

žalovanej nie je možné dospieť ani podľa jej jazykového vyjadrenia, ani podľa vôle veriteľa (§ 35 ods. 2 OZ).

47. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

48. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po vysporiadaní sa s relevantnou odvolacou argumentáciou žalovanej, odvolací súd potom napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 387 CSP vo výroku I. v časti povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 2.580,- Eur spolu s úrokom z omeškania, ktorý bol súdom prvej inštancie priznaný v rozsahu 5,05% ročne od 1.2.2015 až do zaplatenia, potvrdil. Žalobca pritom zamietnutie žaloby v časti úroku z omeškania, ktorý bol uplatňovaný v rozsahu 8,5% ročne a už od 29.7.2013 podaním odvolania nenapadol, v dôsledku čoho tieto závery súdu prvej inštancie nepodliehali prieskumu odvolacieho súdu, a to aj s prihliadnutím na zásadu zákazu reformatio in peius zakotvenú v čl. 16 ods. 3 Základných princípov CSP. V časti výroku I., ktorou bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi 344,- Eur s 5,05 % úrokom z omeškania od 1.2.2015 do zaplatenia, s použitím § 388 CSP rozsudok zmenil, tak, že v tomto rozsahu žalobu (z dôvodu premičania), zamietol.

49. Keďže s poukazom na vyššie uvedené došlo k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie, bolo s poukazom na ust. § 396 ods. 2 CSP potrebným, aby odvolací súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

50. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

51. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

53. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 255 CSP náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch strán vo veci a od úspechu strany (víťaznej) odčítať jeho neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má strana právo, aby mu druhá strana nahradila pomernú časť trov, ktoré vynaložila pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhej strane, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

55. V prípade, ak konanie bolo sčasti zastavené (napr. z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby), súd prihliadne na to, či a kto zavinil, že k zastaveniu muselo dôjsť. Najprv teda posúdi otázku, čo bolo dôvodom, že konanie muselo byť sčasti zastavené, a s prihliadnutím k tomuto záveru potom hodnotí celkovú otázku, z akej časti bola tá ktorá strana úspešná. Ak je na čiastočnom späťvzatí žaloby dané zavinenie jednej zo strán treba z pohľadu § 255 CSP dovodiť, že v tomto rozsahu nemala vo veci úspech. Vždy platí, že kto zavinil čiastočné zastavenie konania, mal ohľadne tejto časti žaloby neúspech a úspech sa z hľadiska posudzovania náhrady trov konania pričíta opačnej strane sporu (uzn. NS SR 6 M Cdo 19/2010).

56. V konaní s poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská bola úspešnejšia žalovaná. Zo žalovanej sumy 4.828,23 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne od 29.07.2013 do zaplataenia, vzal žalobca dňa 22.5.2017 žalobu späť v časti istiny 1.904,23 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne od 29.07.2013 do zaplataenia, čo po vyčíslení ku dňu čiastočného späťvzatia predstavuje kapitalizovaný úrok 617,73 Eur, a celkom sumu 2.521,96 Eur (1.904,23 Eur + 617,73 Eur) ako neúspech žalobcu; žalobcom uplatnená istina po čiastočnom späťvzatí predstavovala 2.924,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne od 29.07.2013 do zaplataenia, ktorý úrok po vyčíslení ku dňu vyhlásenia odvolacieho rozsudku (k 12.5.2020) predstavuje kapitalizovaný úrok 1.688,03 Eur, spolu sumu 4.612,03 Eur (2.924,- Eur + 1.688,03 Eur), a celkom žalovaná suma 7.133,99 Eur (2.521,96,- Eur + 4.612,03 Eur).

57. V konaní bolo napokon žalobcovi priznaných 2.580,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 01.02.2015 do zaplataenia, čo po vyčíslení ku dňu vyhlásenia tohto odvolacieho rozsudku predstavuje kapitalizovaný úrok 687,86 Eur, a celkom priznanú sumu 3.267,86 Eur (2.580,- Eur + 687,86 Eur). Podľa uvedeného neúspech žalobcu bol v rozsahu 3.866,13 Eur (7.133,99 Eur - 3.267,86 Eur), čo zároveň predstavuje úspech žalovanej.

58. Úspech žalovanej a zároveň neúspech žalobcu v percentuálnom vyjadrení predstavuje 54,19 %, neúspech žalovanej a úspech žalobcu 45,81 %. Pomerný (čistý) úspech žalovanej je potom 8,38 % (54,19 % - 45,81 %).

59. Úspešnejšej žalovanej tak vznikol nárok na náhradu trov konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

60. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, v konaní bola napokon úspešnejšia žalovaná, žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) voči žalobcovi v rozsahu 8,38 %. Prípadná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil. Odvolací súd preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 8,38 %.

61. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).